

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad:	28 Ionawr 2020
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad yr Arweinydd a'r Dirprwy Arweinydd ar y Byrddau Rhaglen
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cyngorwyr Dyfrig Siencyn a Dafydd Meurig
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr a Morwena Edwards, Cyfarwyddwraig Corfforaethol

1 CYFLWYNIAD

- 1.1 Yn sgil ei ddyhead i gymryd agwedd trawsffurfiol i faes cefnogi pobl ac adfywio ac yn wyneb natur draws adrannol y meysydd yma, mae'r Cabinet wedi sefydlu dau fwrdd rhaglen i ddod a'r holl adrannau perthnasol ynghyd er mwyn ystyried beth sydd angen ei wneud yn y meysydd dan sylw.
- 1.2 Mae'r Bwrdd Adfywio yn cwrdd dan arweiniad yr Arweinydd a'r Bwrdd Cefnogi Pobl yn cwrdd dan arweiniad y Dirprwy Arweinydd.
- 1.3 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau'r Cabinet ar ble mae'r ddau fwrdd wedi cyrraedd. Gan dderbyn fod rhai aelodau'r cabinet eisoes ar y Byrddau yma, mae adrodd i'r Cabinet yn rhoi cyfle i weddill yr aelodau fod yn fyw i'r hyn sy'n digwydd gan roddi cyfle i arsylwi ar gynnydd neu ddylanwadu ar y cyfeiriad.

2 Y BWRDD ADFYWIO

- 2.1 Daeth y Bwrdd Adfywio i fodolaeth yn sgil y dyhead i gymryd agwedd mwy cydlynol ar y pethau yr ydym yn eu gwneud i adfywio ein cymunedau.
- 2.2 Yn hyn o beth, yr hyn sydd gennym dan sylw wrth son am "adfywio" yw'r gweithgareddau hynny sydd yn dod a chymuned yn agosach at y darlun delfrydol hwnnw o sut yr hoffem i'r gymuned fod.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

- 2.3 Yn hanesyddol, rydym wedi bod yn gwneud hyn drwy'r "seilos" adrannol heb feddwl a oes modd cydgysylltu rhain yn agosach at ei gilydd fel bod gennym un darlun o'r hyn yr ydym yn anelu amdani ar gyfer cymuned benodol a phawb yn anelu at wireddu'r darlun honno.
- 2.4 O sefydlu'r fath ddarlun byddem hefyd yn gallu sicrhau pe cyfyd cyfle i fuddsoddi drwy grantiau neu adnoddau'r Cyngor, bod y buddsoddiad hwnnw yn cyflawni yr hyn yr ydym yn dymuno ei weld yn hytrach na chael ei arwain gan amcanion cynllun grant penodol.
- 2.5 Yn y pen draw 'rydym yn anelu at gael darlun clir ar gyfer cymunedau unigol o sut y byddai'r gymuned unigol yn edrych yn ddelfrydol a beth fyddai angen ei wneud (y cynllun adfywio) er mwyn cyrraedd y nod honno. Yn amlwg byddai angen sicrhau perchnogaeth y cymunedau hynny at unrhyw gynllun - nid cynllun adfywio'r Cyngor ddylai fod ond cynllun adfywio'r gymuned ei hun.
- 2.6 Hyd yma rydym wedi diffinio'r ardaloedd fyddai'n gallu creu sylfaen ar gyfer ein darluniau. Hanfod hyn yw y bydd yn rhaid i'r ardaloedd hynny fod yn wir "gymuned" yng ngolwg y bobl sydd yn byw ynddynt (neu fel arall ni fyddant yn golygu unrhyw beth) ac mae'r Bwrdd wedi dod i gasgliad ei fod yn debygol fod angen 13 ardal yn hytrach na'r 8 a ddiffinnir yng Nghynllun Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.
- 2.7 Mae gwaith wedyn yn mynd ymlaen ar hyn o bryd i ddiffinio nodweddion ystadegol yr ardaloedd yma gyda golwg maes o law ar ddiffinio sut ddarlun yr hoffem weld ar gyfer yr ardal honno gyda golwg ar gael rhywbeth i'w drafod gyda'r gymuned dan sylw (a phenderfynu sut y byddem yn gwneud hynny).
- 2.8 Bydd y broses o ymgysylltu gyda'r cymunedau felly yn allweddol bwysig ar gyfer adnabod blaenoriaethau lleol. Maes o law, y bwriad yw datblygu cynlluniau penodol ar gyfer pob un o'r 13 ardal, gan hefyd ystyried trefniadau trawsadrannol effeithiol ar draws y Cyngor. Rhagwelir y bydd gan aelodau lleol ac eraill (e.e. busnesau lleol; cyrff sy'n gweithredu o fewn y gymuned) gyfraniad pwysig yn natblygiad a gweithrediad y cynlluniau hyn ac mae gwaith pellach i'w wneud ar gyfer datblygu'r trefniadau arfaethedig.

3 BWRDD CEFNOGI POBL

- 3.1 Y rheswm dros sefydlu'r Bwrdd Cefnogi Pobl oedd y bwriad i geisio edrych ar drefniadau'r Cyngor o ran cynnig cefnogaeth i bobl Gwynedd sydd angen cymorth o ryw fath, gan wneud hyn drwy edrych drwy lygad pobl Gwynedd eu hunain.

- 3.2 Yr hyn oedd dan sylw yma oedd ystyried yn gyntaf pa fath o gefnogaeth sydd yn cael ei gynnig ar hyn o bryd, gan edrych hefyd os oedd y gefnogaeth yma yn cwrdd â'r hyn oedd pobl Gwynedd ei angen, ac a oedd yn cael ei gynnig ar yr adeg gywir ac yn y ffordd fwyaf addas.
- 3.3 Mae gwaith mapio'r holl wasanaethau yma yn cael ei wneud ac yn cyrraedd pwynt lle mae darlun eithaf clir o'r hyn sydd yn cael ei gynnig gan adrannau'r Cyngor. Yn ogystal, mae rheolwyr yr unedau hyn wedi cychwyn ar fapio eu prosesau gwaith o ran cefnogi pobl, hynny yw, sut mae cael mynediad at y gwasanaeth, beth yw'r broses cyfeirio (os oes yna un), oes criteria ar gyfer cael gwasanaeth ac yn y blaen. Y bwriad ydi dod a'r wybodaeth yma i gyd ynghyd er mwyn creu darlun cynhwysfawr.
- 3.4 Beth sydd wedi dod yn amlwg yw ein bod yn sicr yn cynnig nifer fawr o wasanaethau ar gyfer cefnogi pobl yng Ngwynedd, ond bod y gwasanaethau hyn yn cael eu cynnig er mwyn helpu gyda materion unigol a phenodol e.e. problemau talu rhent, problemau alcohol. Mae'r math unigol yma o gefnogaeth hefyd yn cael eu darparu gan unedau penodol ac yn aml nid oes cysylltiad rhwng gwahanol unedau sydd yn cefnogi unigolion a theuluoedd gyda materion gwahanol.
- 3.5 Yn ogystal, er mwyn ceisio dod a'r gwaith mapio yn fyw i aelodau'r Bwrdd, mae ambell "stori" wedi eu darlunio o achosion go iawn. O'r storïau cyntaf, beth sydd yn dod yn amlwg yw'r ffordd mae problemau pobl yn cael eu trin ar wahân, a bod yna ddim un person yn cefnogi'r unigolyn ac yn gallu drwy hynny ddal y trosolwg o'r person. Ymddengys nad yw unedau/gwasanaethau gwahanol yn ymwybodol yn aml fod uned neu wasanaeth arall yn helpu'r un unigolyn. Yn ogystal, gwelwyd nad oedd neb yn wir gyfrifol am lesiant yr unigolyn fel person, ond yn hytrach bod eu bod yn canolbwyntio ar ddatrys darn hwy o'r broblem. O ran yr unigolyn, nhw, neu eu teulu, oedd yn ymddangos yn ceisio gwneud eu ffordd drwy ein prosesau /systemau gwaith.
- 3.6 Y cam nesaf i'r Bwrdd fydd defnyddio'r wybodaeth sydd wedi ei gasglu i gefnogi ni i gynllunio beth fyddai'r siwrne ddelfrydol i berson yng Ngwynedd sydd angen cymorth/cefnogaeth gennym fel Cyngor. Byddwn yn ceisio sicrhau ein bod yn gwneud hyn drwy ddefnyddio egwyddorion Ffordd Gwynedd, o ran rhoi'r person yn ganolog. Drwy ddod fyny efo'r darlun delfrydol yma byddwn yn ystyried os oes ffordd well o drefnu ein hunain fel unedau/gwasanaethau, os oes angen defnyddio systemau TG yn wahanol, i enwi rhai.
- 3.7 Unwaith y byddwn wedi dod i gasgliad, y bwriad fydd arbrofi rhywfaint gydag ambell newid i geisio gweld a chasglu tystiolaeth os yw'r system newydd yn rhoi gwell profiad a chanlyniad i'r unigolion.

3.8 Mae'r Bwrdd Cefnogi Pobl wedi cymryd trosolwg yn ogystal o'r newidiadau arfaethedig yn ymwneud a'r Grant Cefnogi Pobl. Y bwriad ydi defnyddio'r dysgu o'n gwaith i lywio y ffordd mae'r Cyngor yn symud ymlaen gyda'r defnydd o'r arian i'r dyfodol.

Barn y Swyddogion Statudol:

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu ynglŷn â phriodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Nid oes ymrwymiad gwariant ynghlwm â'r adroddiad yma. Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb ariannol

.